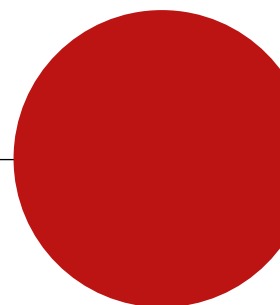

Udbuds- og Indkøbspolitik

Tiltrådt af byrådet d. 24. april 2024

Indhold

1. Indledning	3
2. Målsætning	4
3. Bæredygtighed og klimaansvar	5
3.1 Klima, miljø og natur	5
3.2 Sociale og etiske krav	6
4. Principielle retningslinjer	8
4.1 Principper for udbud	8
4.2 Principper for indkøb	8
4.3 Indkøbsfællesskaber og klyngesamarbejder	8
4.4 Indkøbsaftaler og e-handel	8
4.5 Kontrolberegning og kontrolbud	9
4.6 Gevinstberegning	9
4.7 Leje- og leasingaftaler	9
5. Organisering	10
5.1 Organisering af indkøbsfunktion	10
5.2 Delegation af kompetence	10
6. Vedtagelse	11

1. Indledning

Effektive offentlige indkøb prioriteres højt i Solrød Kommune. Det giver grobund for udvikling, understøtter en stadig mere effektiv organisation og sikrer, at Solrød Kommunes indkøbspriser afspejler markedsforholdene. Solrød Kommune køber ind for ca. ½ mia. kr. om året og gennemfører udbud inden for varer og tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver.

Effektive offentlige indkøb er ét af flere redskaber, der medvirker til at realisere byrådets vision om, at Solrød Kommune skal være det bedste sted at leve og bo. Desuden understøtter udbuds- og indkøbspolitikken også et af fundamentene for byrådets vision og pejlemærker, nemlig orden i økonomien.

Byrådet ønsker at være ambitiøse på klimaområdet og arbejder for at reducere kommunens klimaaftryk, så kommunen også i fremtiden kan blive det bedste sted at leve og bo. Det er formuleret i byrådets pejlemærke "Natur og klimaansvar i højsædet." Der er et væsentligt klima- og miljøaftryk ved at forbruge varer og tjenesteydelser og udføre anlægsopgaver. Solrød Kommune har som offentlig indkøber en forpligtelse til at skubbe markedet og leverandører i en grønnere retning. Derfor er der i denne udbuds- og indkøbspolitik sat ambitiøse mål og krav til en grøn omstilling, så kommunen også på dette område kan bevæge sig i retning af at blive klimaneutral i 2050.

Solrød Kommunes Udbuds- og indkøbspolitik fastsætter de overordnede politiske rammer. Politikken understøttes af procesbilag, der beskriver konkrete arbejdsgange.

Udbuds- og indkøbspolitikken er gældende for alle anskaffelser i Solrød Kommune, både vare- og tjenesteydelseskontrakter, bygge- og anlægskontrakter og anskaffelser gennem leje- og leasingaftaler eller lignende.

2. Målsætning

Politikken har til formål at udstikke de overordnede rammer for udbud og indkøb i Solrød Kommune.

Kommunens hovedformål med Udbuds- og indkøbspolitikken er at opnå bedre priser gennem konkurrenceudsættelse af kommunens indkøb med fokus på god kvalitet kommunens grønne ambitioner.

Politikken har ligeledes til formål at sikre opfyldelse af nedenstående konkrete politiske mål:

- Bæredygtig anskaffelse af varer og tjenesteydelser samt bygge- og anlægsarbejder med den rette balance mellem økonomi, kvalitet og bæredygtighed og klimaansvar.
- Organisationen optræder som én kunde over for leverandørerne, så den samlede indkøbsmængde giver forretningsmæssige fordele.
- De fælles indkøbsaftaler bliver brugt af alle kommunens institutioner og afdelinger.
- For at optimere ressourceudnyttelsen og nedbringe transaktionsomkostningerne anvender Solrød Kommune i videst muligt omfang e-handel.

3. Bæredygtighed og klimaansvar

Solrød Kommune ønsker, at bæredygtighed og klimaansvar har en central plads i kommunens udbud og indkøb.

Solrød Kommune vurderer altid forud for et udbud, i hvilket omfang der skal indarbejdes krav om bæredygtighed i udbudsmaterialet, og hvorvidt disse krav skal indgå som mindstekrav eller som konkurrenceparametre.

Bæredygtighed er i denne udbuds- og indkøbspolitik en samlebetegnelse for krav til klima, miljø, natur, sociale og etiske forhold, arbejds klausuler samt sociale klausuler.

I forbindelse med kontraktstyring kontrolleres leverandørens overholdelse af bæredygtighed jf. kontrakten. Det vil blive anført i kontrakten, hvordan kommunen vil sikre dette, og hvilke sanktioner leverandøren kan blive pålagt, hvis bæredygtighedskravene ikke bliver opfyldt.

3.1 Klima, miljø og natur

Udbuds- og Indkøbspolitikken understøtter Solrød Kommunes Klimaplan 2050 samt kommunens Naturkvalitetsplan 2020-24.

Indsatsen for klima, miljø og natur ved kommunens udbud og indkøb skal kunne udvikles og øges løbende. Derfor er de konkrete mål og krav inden for de enkelte udbuds- og indkøbsområder vedlagt i bilag 4. Målene og indsatserne på de udvalgte indkøbsområder og/eller antallet af indkøbsområder revideres årligt (administrativt) med henblik på at udvide med flere mål, indsatser og/eller indkøbsområder.

Det er Solrød Kommunes målsætning, at der i 3 ud af 4 af kommunens indkøbsaftaler i 2030 skal være implementeret grønne mål og krav, svarende til en udvidelse af omfanget af indkøbsområder med grønne mål med 75-80 nye områder, der samtidig løbende er gjort mere ambitiøse.

Udbuds- og indkøbsområdet dækker over en bred portefølje af opgaver, som varetages af mange forskellige afdelinger i kommunen, og som derfor også kan være bundet op af klima-, miljø- og naturkrav i andre henseender. Den største andel af CO₂-udledningen fra indkøbsområ-

det i kommunen kommer ved bygge- og anlægsprojekter. Klimapåvirkningen herfra udgør derfor også en selvstændig indsats for kommunen. Det samme gælder indkøb af nul-emissionskøretøjer til kommunens egen drift, hvor der er en målsætning om fossilfri bilpark i 2026. Der til kommer indsatsen omkring affaldsforebyggelse og genbrug via Solrød Kommunes Affaldsplan 2022-2034, som også har store overlap med indsatsen i indkøbs- og udbudspolitikken.

Udbud

Et udbud går forud for et indkøb. Det betyder, at de vilkår, der formuleres i udbuddene, er forudsætning for, hvordan vi køber ind. Derfor er det afgørende at gøre sig grundige overvejelser om, hvilke krav til bæredygtighed der skal formuleres i udbuddet, da de ofte er en betingelse for, at kommunen overhovedet har muligheden for at købe grønt ind.

Solrød Kommune deltager som udgangspunkt i fælleskommunale aftaler. Her arbejdes der også målrettet med bæredygtighed i udbuddene. Solrød Kommune har mulighed for at øve indflydelse på de fælles udbud, dog ikke i samme omfang som i kommunens egne udbud.

Solrød Kommune arbejder aktivt og systematisk med bæredygtighed i kommunens egne udbud. Kommunen forholder sig som minimum til følgende ved nye udbud:

- Transportform og drivmiddel
- Miljømærkning
- Bortskaffelsesstrategi
- Genbrug og genanvendelse
- Energi- og ressourceforbrug
- Leveringshyppighed (kørsel)

Markedets muligheder på et givent tidspunkt kan variere inden for alle kategorierne. Derfor kræver det, at der udføres en indledende, systematisk afdækning af markedets reelle muligheder. Dette er eksemplificerende beskrevet for fem af kommunens kommende udbud i bilag 4.

Solrød Kommune vil stille bæredygtighedskrav ved alle nye udbud, hvor:

- Bæredygtighed indgår som minimumskrav i så vidt omfang som muligt.
- Bæredygtighed vægter min. 30 % i evalueringen af udbuddet (ud over kvalitet og pris), hvis det ikke indgår som minimumskrav, men som evalueringsskriterie.

Indkøb

På baggrund af et gennemført udbud indgås en aftale (enten en rammeaftale eller en kontrakt). Aftalen definerer, hvad der kan indkøbes, herunder hvilke bæredygtige produkter og ydelser aftalen indeholder, samt priser og præmisser for bestilling og levering. Det er den enkelte institution/afdeling, der selv beslutter, hvilke produkter og ydelser på aftalerne de indkøber og i hvilke mængder. Hvor det er muligt, skal der købes ind via kommunens e-handelssystem.

Kravene til bæredygtighed er tydelige, konkrete og målbare. Det giver de bedste forudsætninger for den omstilling, der kræves. Under hvert indkøbsområde er der især lagt vægt på at øge procentdelen af indkøb af miljømærkede produkter og at reducere forbrug og leveringshyppighed.

E-handelskatalogerne på indkøbsområderne tilpasses, således at der udelukkende kan foretages indkøb af miljømærkede produkter på de produktkategorier, hvor det er muligt. På den måde kan de decentrale bestillere stole på, at så længe de anvender kommunens e-handelskatalog, så følger de retningslinjerne. Det bygger bl.a. på, at kommunen har en høj grad af compliance i aftalerne. Tilpasning af e-handelskataloget giver også mulighed for at reducere kommunens forbrug ved at minimere produktmulighederne.

De udvalgte indkøbsområder og de tilknyttede mål fremgår af bilag 4. Heri fremgår også et overslag over økonomi og ressourcer forbundet med indsatsen.

3.2 Sociale og etiske krav

Solrød Kommune vægter arbejdsforhold højt og ønsker at sikre ordentlige ansættelsesforhold samt et sundt og sikkert arbejdsmiljø hos leverandørerne. Kommunen har fokus på, at leverandørerne og deres underleverandører ved

aftaleindgåelse med kommunen overholder de internationale konventioner tiltrådt af Danmark, herunder ILO-konventionerne om arbejdsforhold, FN's menneskerettigheds erklæring samt Den Europæiske menneskerettighedskonvention, der bl.a. sikrer overholdelse af grundlæggende menneskerettigheder.

Det er derfor et krav, at kommunens leverandører og eventuelle underleverandører overholder følgende grundlæggende ILO-konventioner:

- Tvangsarbejde (ILO-konvention nr. 29 og nr. 105)
- Ingen diskrimination i ansættelsen (ILO-konvention nr. 100 og nr. 111)
- Mindstealder for adgang til beskæftigelse samt forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 138 og nr. 182)
- Sikker og sundt arbejdsmiljø (ILO-konvention nr. 155)
- Organisationsfrihed og ret til kollektive forhandlinger (ILO-konvention nr. 87, nr. 98 og nr. 135) inden for rammerne af gældende lovgivning.

Arbejdsklausuler

Arbejdsklausuler har til formål at sikre medarbejderne løn- og ansættelsesvilkår, der som minimum svarer til gældende overenskomstniveau i Danmark og anvendes i forbindelse med indgåelse af kontrakter med leverandører og deres underleverandører.

Ved udbud af bygge- og anlægsarbejder samt tjenesteydelser er det en forudsætning for kommunens leverandører, og eventuelle underleverandører, at de overholder den internationale ILO-konvention nr. 94. Solrød Kommune kræver, med henvisning til ILO-konvention nr. 94, at arbejde udført af leverandørerne under Solrød Kommunes kontrakter sker på vilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der i henhold til kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter er gældende for arbejde af samme art og inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Solrød Kommune skal ved aftaleindgåelse sikre, at kommunen til enhver tid kan kræve relevant dokumentation (f.eks. lønsedler, ansættelsesbeviser mv.) for, at leverandøren og eventuelle underleverandører lever op til denne forpligtelse.

Såfremt leverandøren ikke overholder disse bestemmelser, eller hvis fyldestgørende dokumentation ikke bliver fremsendt, betragtes det som en væsentlig misligholdelse af kontrakten.

Sociale klausuler

Solrød Kommune vil gennem indkøbsaftalerne bidrage til udviklingen af jobskabelse og fremme social og etisk ansvarlighed hos kommunens leverandører. Solrød Kommune stiller derfor krav om overholdelse af sociale klausuler i de udbud, hvor udbuddet efter en konkret vurdering bliver fundet egnet hertil, eller i de tilfælde, hvor kommunen er forpligtet til at overveje anvendelsen af klausulerne i forbindelse med udbud. Det gælder også vedrørende Erhvervsministeriets vejledning om sociale klausuler om uddannelses- og praktikpladser i offentlig udbud efter nedenstående beskrivelse af "følg eller forklar" –princippet.

Overvejelsen samt krav om kontraktopfølgning vedrørende sociale klausuler skal foretages ved udbud af følgende:

- Bygge- og anlægskontrakter, med en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 5 mio. kr. ekskl. moms og/eller en lønsum på 4 mio. kr.
- Tjenesteydelseskontrakter, som har et driftselement (fx rengøring eller kantinedrift), en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 5 mio. kr. ekskl. moms og/eller en lønsum på 4. mio. kr.

Solrød Kommune anvender princippet om "Følg-eller-forklar", hvilket indebærer, at vejledningerne vedrørende anvendelse af sociale klausuler om uddannelses- og praktikpladser i udbuddet enten følges, eller der gives en offentlig forklaring på, hvorfor de sociale klausuler ikke anvendes.

Relevante forklaringer på, at klausulerne fravælges, kan fx være hensynet til økonomi, eller at den offentlige institution i forvejen har indgået såkaldte partnerskabsaftaler om at anvende elever.

Partnerskabsaftale

Solrød Kommune har, på baggrund af et ønske om at understøtte indsatsen om at skabe flere praktikpladser, indgået partnerskabsaftale med Dansk Byggeri, UUV Køge Bugt, Roskilde Tekniske Skole og EUC Sjælland om at skabe flere praktikpladser med fokus på følgende tre indsatsområder:

- Alle unge med et gennemført grundforløb skal have praktikplads i en virksomhed.
- Åben skole og understøttende undervisning til gavn for erhvervsuddannelserne for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.
- Forpligtende samarbejde mellem jobcentret og virksomhederne, så jobcentret i højere grad er virksomhedernes naturlige rekrutteringscenter. Dette for at få ledige fra Solrød Kommune i beskæftigelse, og støtte op om virksomhedsrekruttering.

Partnerskabsaftalen kan ikke erstatte sociale klausuler i udbud, hvor dette er relevant. Men ved udbud, hvor brug af sociale klausuler i udbuddet vil være et uforholdsmæssigt krav, kan der stilles krav om, at leverandøren skal indgå i en positiv dialog med Solrød Kommune med henblik på at understøtte partnerskabsaftalen.

4. Principielle retningslinjer

Solrød Kommune gennemfører udbud af varer og tjenesteydelser. Udbuddene skal sikre, at kommunen opnår kvalitetsforbedringer på ydelserne og/eller økonomisk gevinst på de konkrete indkøb. Udbuddene skal ligeledes bidrage til innovationsfremmende processer, der eksempelvis kan medvirke til øget effektiv drift og kombinere besparelser med kvalitetsmæssige løft.

4.1 Principper for udbud

Solrød Kommune gennemfører udbud af varer og tjenesteydelser på baggrund af en løbende udbudsplan.

Udbud og annoncering skal overholde udbudslovens og tilbudslovens krav, herunder krav til gennemsigtighed og ligebehandling af ansøgere og tilbudsgivere.

Solrød Kommune ønsker at give mindre virksomheder mulighed for at deltage i udbudsprocesser og kunne afgive tilbud. Derfor skal det vurderes i hvert enkelt udbud, i hvilket omfang udbudsdesignet kan udføres med henblik på, at også mindre virksomheder har mulighed for at udføre den udbudte opgave, f.eks. ved at opdele udbuddet i mindre delaftaler.¹

Solrød Kommune ønsker en dialogbaseret tilgang med mulige interessenter i forbindelse med udarbejdelse af udbudsdesignet. Derfor foretager Solrød Kommune markedsdialoger med både mindre og større virksomheder forud for udarbejdelse af det endelige udbudsmateriale.

For at opnå de bedst mulige priser og løsninger i udførelsen af den udbudte opgave, skal det vurderes i hvert enkelt udbud, hvorvidt udbuddet kan tilrettelægges som et funktionsudbud, som betyder, at der i udbudsmaterialet primært fastsættes resultatkrav og dermed i højere grad giver metodefrihed til leverandøren.

Ved udarbejdelse af udbudsmaterialet inddrages relevante interessenter, herunder interne fagpersoner, og HMU, såfremt virksomhedsoverdragelse finder anvendelse. Endvidere inddrages virksomheder gennem markedsdialog.

4.2 Principper for indkøb

Indkøb sker altid efter princippet 'bedste forhold mellem pris og kvalitet', dvs. indkøb skal foretages, hvor ydelsen er billigst i forhold til de ønskede indkøbsparametre.

Som en del af kvalitet vægter Solrød Kommune bæredygtighed højt jf. kapitel 3.

På baggrund af princippet om 'bedste forhold mellem pris og kvalitet' skal indkøbsparametrene fastsættes under hensyntagen til, at der ud over hensynet til bæredygtighed ikke købes bedre kvalitet end nødvendigt.

4.3 Indkøbsfællesskaber og klyngesamarbejder

Kommunale udbudsfællesskaber giver større mulighed for optimering af indkøbene. Dels ved udbud af større volumen, og dels ved deling af kompetencer og ressourcer.

Solrød Kommune indgår i udbudsfællesskabet Fællesudbud Sjælland (FUS), der repræsenterer 16 kommuner i Region Sjælland.

Derudover er der mulighed for at udnytte stordriftsfordele ved at benytte de aftaler, som Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) udbyder.

Solrød Kommune deltager som udgangspunkt i alle fælleskommunale aftaler (FUS og SKI forpligtende).

4.4 Indkøbsaftaler og e-handel

Den centrale indkøbsfunktion indgår indkøbsaftaler på vegne af hele kommunen og har ansvaret for den overordnede implementering af disse.

tilgodeser enhver virksomhedsstørrelse. En virksomhed kan byde på én, flere eller alle delaftalerne.

¹ Som eksempel kan nævnes, Solrød Kommunes udbud af befordring af visiterede borgere. Et udbud der er opdelt i 7 delaftaler, og som netop

Foreligger der en indkøbsaftale, inkl. varekatalog, for et konkret indkøb i kommunens elektroniske indkøbssystem, gennemføres de konkrete indkøb decentralt via indkøbssystemet. Indkøbsansvaret følger budgetansvar med hensyn til pligter, beføjelser og delegering.

4.5 Kontrolberegning og kontrolbud

For at kontrollere, at kommunen får opgaven udført til den rigtige pris, kan der foretages en kontrolberegning ved udbud af tjenesteydelser, der vedrører kommunens drift.

Byrådet kan beslutte, at institutioner/afdelinger selv kan afgive tilbud, et såkaldt kontrolbud. Byrådet kan endvidere beslutte, hvorvidt der skal afsættes midler til denne tilbudsafgivelse for at sikre, at der kan afgives et professionelt tilbud. Kontrolbuddet er løsrevet fra det hidtidige omkostningsniveau, idet effekten af en mere effektiv arbejdsrettelæggelse kan indgå.

4.6 Gevinstberegning

Efter afholdt udbud af vare- og tjenesteydelseskontrakter laves en gevinstberegning i henhold til principperne i "strategi for gevinstrealisering" vedtaget af direktionen.

4.7 Leje- og leasingaftaler

Budgetansvarlige ledere som ønsker at indgå leje-/leasingaftaler, skal søge godkendelse og rådgivning herom i Center for Økonomi og Indkøb, jf. Økonomisk politik og finansiel strategi.

5. Organisering

5.1 Organisering af indkøbsfunktion

Solrød Kommunes indkøb er baseret på et koordineret centralt/decentralt samarbejde.

Udbud af varer- og tjenesteydelser varetages primært af den centrale indkøbsfunktion med undtagelse af IT-systemer, da disse varetages af Center for Politik og Digitalisering, samt enkelte tjenesteydelser, som varetages af Center for By og Bæredygtighed.

Udbud af bygge- og anlægsarbejder varetages af Center for By og Bæredygtighed.

Den centrale indkøbsfunktion er organisatorisk henlagt under Center for Økonomi og Indkøb og har til opgave at varetage kommunens samlede interesser på indkøbsområdet, således at indkøbet ses ud fra en helhedsvurdering.

5.2 Delegation af kompetence

Byrådet har, for at medvirke til effektive indkøbsprocesser, delegeret kompetencen til at gennemføre udbud og indgå kontrakt på vare- og tjenesteydelser samt bygge- og anlæg til administrationen.

Dog gælder, at for følgende udbud skal Byrådet godkende udbudsproces og -materiale samt det endelige valg af leverandør:

- Udbud af kontrakt på drift af plejecenter.
- Udbud af kontrakt på drift af vej og park området.
- Udbud af tjenesteydelser, hvor der kan ske virksomhedsoverdragelse af kommunale medarbejdere.

For så vidt angår bygge- og anlægskontrakter skal Byrådet godkende anlægsbevillingen, før udbudsprocessen går i gang. Kompetencen til at gennemføre udbudsprocessen er delegeret til administrationen.

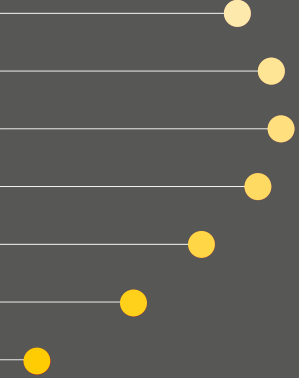
6. Vedtagelse

Solrød Kommunes Økonomiudvalg har, i henhold til styrelsesvedtægtens § 10, kompetencen til at fastsætte retningslinjer for kommunens indkøb.

Udbuds- og indkøbspolitikken forelægges for Økonomiudvalget i hver valgperiode eller efter behov, og ændringer godkendes af Byrådet.

Mindre korrektioner til udbuds- og indkøbspolitikken som følge af lovændringer kan ske administrativt.

Procesbilag, der detaljeret beskriver konkrete arbejds-gange til understøttelse af udbuds- og indkøbspolitikken, godkendes af Direktionen.

Økonomi-
afdelingen
Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand
www.solrod.dk